

Фінансується
Європейським Союзом
та Радою Європи

Європейський Союз

COUNCIL OF EUROPE

Рада Європи

Виконується
Радою Європи

Чому права людини в Інтернеті є проблемою?

Технологічні розробки і стандарти Ради Європи

Доктор Моніка Хортен
Науковий співробітник,
Лондонська школа економіки та політичних наук

УПРАВЛІННЯ ІНТЕРНЕТОМ
ПЛЮРАЛІЗМ ЗМІ
ПЛЮРАЛІЗМ ЗМІ
СВОБОДА СЛОВА
ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ

Головні проблеми прав людини та Інтернету

- Технологічні розробки
 - Блокування, фільтрація та відключення
 - Дані комунікаційного трафіку
 - Перехоплення, «чорні ходи», детальний аналіз пакетів
 - Аналіз трафіку, профілювання «великих даних», дискримінаційні практики

Спільна програма Європейського Союзу та Ради Європи
Зміцнення інформаційного суспільства в Україні

Фінансується
Європейським Союзом
та Радою Європи

Європейський Союз

COUNCIL OF EUROPE

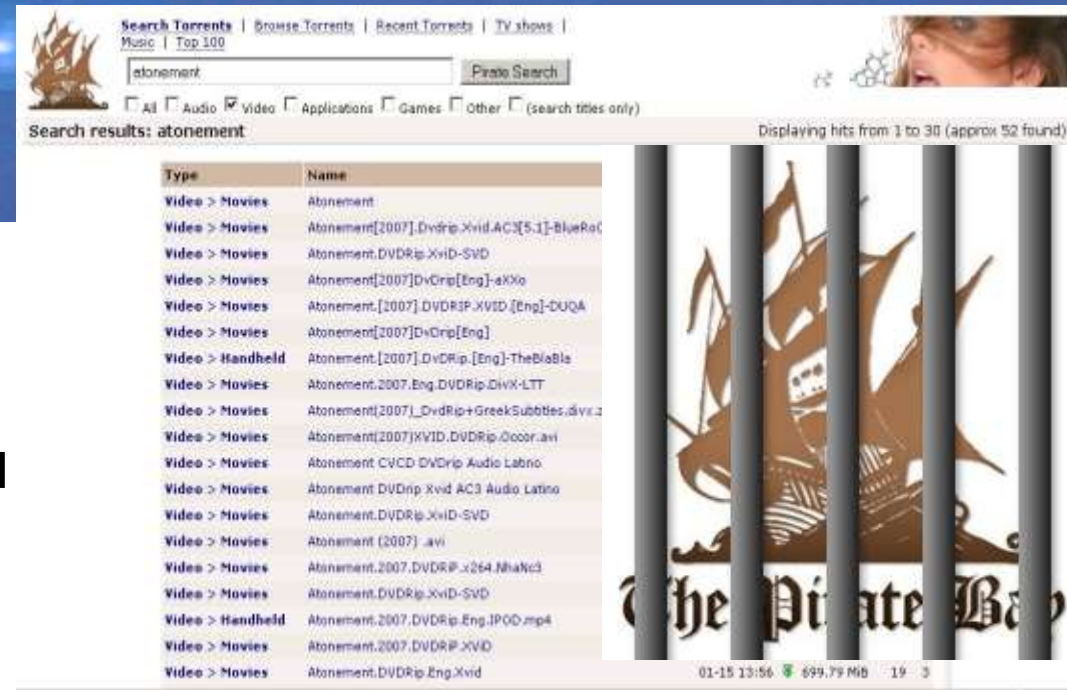
Рада Європи

Виконується
Радою Європи

Блокування

Інтернет-провайдери використовують мережеві технології для блокування або сповільнення трафіку:

- Доступ до веб-сайтів, файлообмінних сайтів, інших служб і додатків
- Конкретні види трафіку, наприклад, P2P, ігри, голосові дзвінки
- IP, домени, URL, DNS
- Ризик надмірного блокування законного контенту

Joint Programme between the European Union and the Council of Europe
Strengthening Information Society in Ukraine

Funded
by the European Union
and the Council of Europe

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Implemented
by the Council of Europe

Фільтрація

- Інтернет-провайдер сканує Інтернет-трафік за базою даних, що містить чорний список веб-сторінок, зображень і конкретного контенту.
- Користувачі будуть позбавлені можливості доступу до контенту з чорного списку Платформи та соціальні мережі сканують завантажений контент за попередньо визначеними критеріями
 - Файли записуються власниками сайтів
- Ризик надмірного блокування та вилучення законного контенту**

Спільна програма Європейського Союзу та Ради Європи
Зміцнення інформаційного суспільства в Україні

Фінансується
Європейським Союзом
та Радою Європи

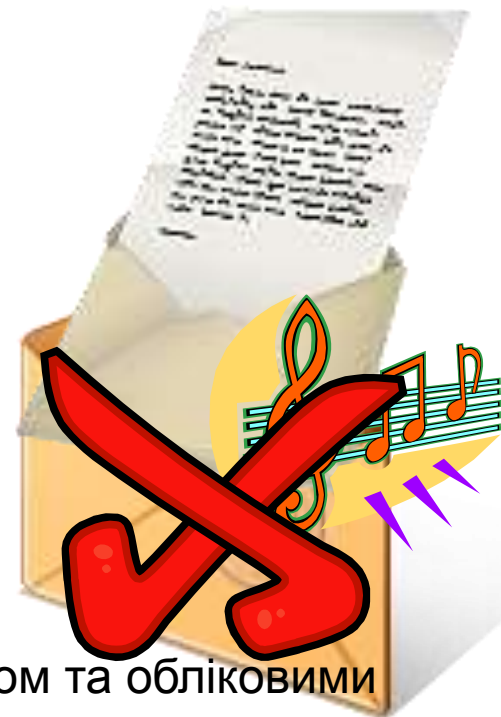
Європейський Союз

Рада Європи

Виконується
Радою Європи

Детальний аналіз пакетів

- Технологія мережевих рівнів, яка «заглядає» всередину пакетів даних

- Використовується провайдерами для управління трафіком та обліковими записами користувачів
- У центрі широкосмгових мережевих систем
- Працює з фільтрами та системами управління обліковими записами для контролю активності користувачів
- Системи фільтрації контенту використовують детальний аналіз пакетів

Спільна програма Європейського Союзу та Ради Європи
Зміцнення інформаційного суспільства в Україні

Фінансується
Європейським Союзом
та Радою Європи

Європейський Союз

COUNCIL OF EUROPE

Рада Європи

Виконується
Радою Європи

Дані стосовно комунікаційного обміну

Метадані

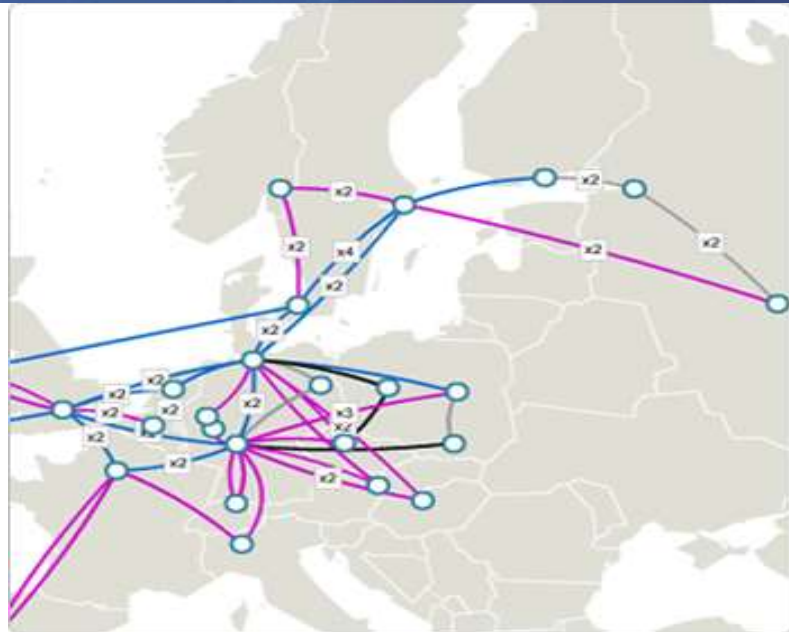
— не що саме ви говорите, а з ким, коли, де і на яку тему

Дозволяють

- аналізувати трафік
- профілювати «великі дані»

Розкривають

- Ваші контакти, переміщення, улюблені місця, таємниці тощо.

Спільна програма Європейського Союзу та Ради Європи
Зміцнення інформаційного суспільства в Україні

Фінансується
Європейським Союзом
та Радою Європи

Європейський Союз

COUNCIL OF EUROPE

Рада Європи

Виконується
Радою Європи

Стеження

- Перехоплення
- «Чорні ходи»
- Суміщення потоків даних
- Збереження комунікаційних даних трафіку

Спільна програма Європейського Союзу та Ради Європи
Зміцнення інформаційного суспільства в Україні

Фінансується
Європейським Союзом
та Радою Європи

Європейський Союз

COUNCIL OF EUROPE

Рада Європи

Виконується
Радою Європи

Інтернет і права людини

- Європейська конвенція з прав людини (ЄКПЛ)
 - Стаття 10 – Право на свободу вираження думок
 - Стаття 8 – Право на недоторканність приватного життя
 - Стаття 11 – Право на свободу зборів і об'єднань
 - Стаття 6 – Право на справедливий суд
- Інтернет – це спосіб, яким ми реалізуємо ці права у 21-му столітті

Спільна програма Європейського Союзу та Ради Європи
Зміцнення інформаційного суспільства в Україні

Фінансується
Європейським Союзом
та Радою Європи

Європейський Союз

Рада Європи

Виконується
Радою Європи

Право на свободу вираження думок

Стаття 10 ЄКПЛ – Право на свободу вираження думок

- Двостороннє право поширювати й одержувати інформацію
- Без втручання з боку державних органів
- Реалізує негативну свободу
- Застосовується незалежно від кордонів
- Обмежуване право
 - Може збалансовуватися за допомогою інших прав, наприклад, правом на власність, правом на безпеку
 - Будь-яке обмеження має передбачатись законом, виконувати законну мету, бути пропорційним цій меті

Спільна програма Європейського Союзу та Ради Європи
Зміцнення інформаційного суспільства в Україні

Фінансується
Європейським Союзом
та Радою Європи

Європейський Союз

COUNCIL OF EUROPE

Рада Європи

Виконується
Радою Європи

Право на свободу вираження думок та Інтернет

- Вільне вираження думок і поглядів є одним з найцінніших прав, тому що це – необхідна умова для демократії
(Франція, Декларація 1789 року про права людини, стаття 11)
- У сучасній державі засоби зв'язку, і особливо розвиток громадських он-лайн послуг, мають певне значення у демократичному житті, а також для вираження ідей та думок
- Право на свободу слова передбачає свободу доступу до таких послуг.
- Тільки суддя має повноваження застосувати заходи, які порушують свободу слова й спілкування.
(Конституційний Суд Франції, червень 2009 року)

Спільна програма Європейського Союзу та Ради Європи
Зміцнення інформаційного суспільства в Україні

Фінансується
Європейським Союзом
та Радою Європи

Європейський Союз

Рада Європи

Виконується
Радою Європи

Право вільного доступу

- Свобода вираження думок спирається на інфраструктуру, яка створює можливості
 - для доступу до знань та творчості
 - для людей щодо створення та розробки нових технологій для спілкування, які, в свою чергу, сприятимуть новим можливостям реалізації свободи слова.
- Поки провайдери мережевих послуг не можуть технічно відрізнити один додаток від іншого, кожен може створити новий додаток і запустити його у мережу, без необхідності отримання дозволу.

(Джек Балкін, «Майбутнє свободи слова в цифрову епоху»)

Спільна програма Європейського Союзу та Ради Європи
Зміцнення інформаційного суспільства в Україні

Фінансується
Європейським Союзом
та Радою Європи

Європейський Союз

COUNCIL OF EUROPE

Рада Європи

Виконується
Радою Європи

Свобода від втручання в особисте ЖИТТЯ

Блокування та фільтрація можуть чинити перешкоди реалізації свободи слова та права на приватне життя

Блокування доступу до Інтернету (повне або часткове) для всього або певних прошарків населення ніколи не може бути виправдане, у тому числі в інтересах правосуддя, громадського порядку або національної безпеки (19).

(Йилдирим проти Туреччини, Європейський суд з прав людини, 2012 рік)

Повна фільтрація у якості превентивного заходу для усіх споживачів протягом необмеженого часу є непропорційним втручанням.

(Scarlet, пролонговане рішення, Європейський суд, 2011 рік)

Свобода масової інформації

- Має першочергове значення для свободи вираження думок
- Онлайн ЗМІ можуть публікуватися без втручання
 - Редакторська незалежність
 - Конфіденційність джерел журналістів
 - Можливість працювати без дозволу держави
 - Відсутність переслідувань або тиску з боку державних органів
 - Положення активно захищають свободу медіа
 - Гарантується державою
- Застосовується до соціальних мереж, блогів, веб-сайтів та онлайн-додатків

Спільна програма Європейського Союзу та Ради Європи
Зміцнення інформаційного суспільства в Україні

Фінансується
Європейським Союзом
та Радою Європи

Європейський Союз

Рада Європи

Виконується
Радою Європи

Міждержавний доступ

Стаття 10 застосовується «незалежно від державних кордонів»

- Фільтрація потоку даних

Обмеження, що реалізуються в одній юрисдикції, впливають на іншу юрисдикцію

- Наприклад, Інтернет-фільтрація, проведена індійським провайдером, обмежила доступ до контенту для користувачів у Омані.

- Технічні помилки

- Наприклад, помилка маршрутизації пакистанського провайдера заблокувала YouTube по всьому світу

- Конфіскація DNS владою США вивели з мережі сайти по всьому світу

Можливі наслідки для хмарних сервісів

Спільна програма Європейського Союзу та Ради Європи
Зміцнення інформаційного суспільства в Україні

Фінансується
Європейським Союзом
та Радою Європи

Європейський Союз

COUNCIL OF EUROPE

Рада Європи

Виконується
Радою Європи

Належний судовий процес

- Будь-які заходи щодо обмеження Інтернету мають передбачати гарантію
 - ✓ Права на свободу вираження думок
 - ✓ Права на справедливий суд

Спільна програма Європейського Союзу та Ради Європи
Зміцнення інформаційного суспільства в Україні

Фінансується
Європейським Союзом
та Радою Європи

Європейський Союз

COUNCIL OF EUROPE

Рада Європи

Виконується
Радою Європи

Право на свободу об'єднань

- Стаття 11 ЄКПЛ – Мирні збори та об'єднання
- Особи, які використовують он-лайн медіа, наприклад, соціальні медіа-платформи, можуть вільно
 - вступати в об'єднання з іншими особами
 - організовувати протести або суспільні дискусії, включаючи петиції
 - формувати організації, включаючи профспілки
- Може збалансовуватися іншими правами, наприклад, правом на безпеку
- Будь-яке обмеження має передбачатись законом, виконувати законну мету, бути пропорційним цій меті

Спільна програма Європейського Союзу та Ради Європи
Зміцнення інформаційного суспільства в Україні

Фінансується
Європейським Союзом
та Радою Європи

Європейський Союз

COUNCIL OF EUROPE

Рада Європи

Виконується
Радою Європи

Право на недоторканність приватного ЖИТТЯ

Стаття 8 ЄСПЛ – Повага до приватного і сімейного життя

- Кожна людина має право на приватне життя, житло та кореспонденцію
 - Без втручання з боку державних органів
 - Включаючи захист персональних даних (Конвенція 108)
 - Гарантується державою
- Може урівноважуватись іншими правами, наприклад, правом на безпеку
- Будь-який виняток з цього правила (посягання на недоторканність приватного життя з боку держави, наприклад, стеження) має бути необхідним і пропорційним до демократичного суспільства

Спільна програма Європейського Союзу та Ради Європи
Зміцнення інформаційного суспільства в Україні

Свобода від стеження

Стаття 8 ЄКПЛ

- Електронна пошта, текстові повідомлення, перегляд вебсторінок та інші комунікації по електронних мережах
- Будь-які заходи стеження повинні:
 - мати законну політичну мету
 - відповідати нагальним суспільним потребам
 - мати урівноваженість з іншими правами
 - підлягати ефективному, неупередженому й незалежному нагляду
 - здійснюватись відповідно до закону, який має бути передбачуваний, точний і ясний

Для законів стеження потрібно встановити:

- часові рамки та процес видалення даних
- гарантії проти зловживань
- процедури доступу та вивчення даних стеження

Спільна програма Європейського Союзу та Ради Європи
Зміцнення інформаційного суспільства в Україні

Фінансується
Європейським Союзом
та Радою Європи

Європейський Союз

COUNCIL OF EUROPE

Рада Європи

Виконується
Радою Європи

Баланс прав

На такому розумінні свободи Інтернету повинні бути побудовані механізми управління Інтернетом

Два ключових питання:

- Чи є необхідним втручання у свободу вираження думок, свободу зборів, недоторканність приватного життя і чи відповідає воно іншим цілям, таким як безпека?
- Який потенціал мають ці повноваження у разі непропорційного використання, що може призвести до порушення прав Інтернет-користувачів?

(Джерело: Парламент Великобританії, Об'єднаний комітет з прав людини, 2010 рік)

Спільна програма Європейського Союзу та Ради Європи
Зміцнення інформаційного суспільства в Україні

Фінансується
Європейським Союзом
та Радою Європи

Європейський Союз

COUNCIL OF EUROPE

Рада Європи

Виконується
Радою Європи

Спільна програма Європейського Союзу та Ради Європи
Зміцнення інформаційного суспільства в Україні

Фінансується
Європейським Союзом
та Радою Європи

Європейський Союз

COUNCIL OF EUROPE

Рада Європи

Виконується
Радою Європи

Доктор Моніка Хортен
науковий співробітник,
Лондонська школа економіки та політичних наук

Блог: www.iptegrity.com

Twitter: @Iptegrity

УПРАВЛІННЯ ІНТЕРНЕТОМ
ПЛЮРАЛІЗМ ЗМІ
ПЛЮРАЛІЗМ ЗМІ
СВОБОДА СЛОВА
ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ